

מדינת ישראל

המשרד להגנת הסביבה

אגף מזיקים והדברה

החוק החדש דגשים לרשויות המקומיות

כנס תברואנים ברשויות המקומיות

ד"ר שגיא גבריאלי

הרשם לענייני מדבירים

אגף מזיקים והדברה, המשרד להגנת הסביבה

מדינת ישראל

המשרד להגנת הסביבה

אגף מזיקים והדברה

חוק הסדרת העיסוק בהדברה תברואית, התשע"ו-2016

מדינת ישראל

המשרד להגנת הסביבה

אגף מזיקים והדברה

עיקרי חוק הסדרת העיסוק בהדברה תברואית, התשע"ו-2016

מדינת ישראל

המשרד להגנת הסביבה

חוק הסדרת העיסוק בהדברה תברואית

ב-8 בפברואר 2016 התקבל בכנסת חוק הסדרת העיסוק בהדברה תברואית, התשע"ו-2016

החוק נכנס לתוקף 1 ביוני 2016

עם זאת, יש בו הוראות מעבר
והסדרים הדרגתיים מסוימים.
רשומות

ספר החוקים

כאמור, החוק נוסף לרשימת החיקוקים בתוספת הראשונה והשניה לחוק הגנת הסביבה (סמכויות

16 בפברואר 2016

עמוד

548

פיקוח ואכיפה), התשע"א-2011

תיקונים עקיפים:

חוק בתי משפט לעניינים מינהליים, התש"ס-2000 – מס' 95

חוק הגנת הסביבה (סמכויות פיקוח ואכיפה), התשע"א-2011 – מס' 4

מבנה ההרצאה

1. מה חדש בחוק החדש?

- מטרת החוק והתחומים בהם הוא עוסק
- עיקרי החידושים בחוק

2. הוראות המעבר והסדרים הדרגתיים

- מה קורה עם בעלי היתרים קיימים?
- עובדי הדברה והיתר מיוחד
- הכשרה ובחינות

מדינת ישראל

המשרד להגנת הסביבה

חוק הסדרת העיסוק בהדברה תברואית

1. מה חדש בחוק החדש?

מטרות החוק והתחומים

בהם הוא עוסק

מדינת ישראל

המשרד להגנת הסביבה

חוק הסדרת העיסוק בהדברה תברואית

מטרת החוק

"להסדיר את העיסוק בהדברת מזיקים לאדם ולרכוש, שאינה לצרכים חקלאיים, ובכלל זה לקבוע הוראות לעניין הכשרתם ואופן פעולתם של העוסקים בהדברה כאמור, הליכי הרישוי לעיסוק בהדברה והפיקוח על העיסוק כאמור, בין השאר על ידי קביעת איסורים וחובות בהתאם לעיקרון הזהירות המונעת, והכול לשם הגנה על חיי אדם, בריאותם ואיכות חייהם של בני אדם, מניעת מפגעים תברואתיים וסביבתיים, והגנה על הסביבה לרבות משאבי הטבע, המערכות האקולוגיות והמגוון הביולוגי, למען הציבור ולמען הדורות הבאים ובהתחשב בצרכיהם."

מדינת ישראל

המשרד להגנת הסביבה

חוק הסדרת העיסוק בהדברה תברואית

במה החוק לא עוסק?

~~הדבר וקלאית~~

~~הסדרת תע"רי הדברה~~

~~טיפול הכשיות
במגעי מזיקים~~

**עם זאת, יכולות להיות עבירות והפרות נלוות
הקשורות לחלק מהנושאים הללו**

מדינת ישראל

המשרד להגנת הסביבה

חוק הסדרת העיסוק בהדברה תברואית

1. מה חדש בחוק החדש?

עיקרי החידושים בחוק

מדינת ישראל

המשרד להגנת הסביבה

חוק הסדרת העיסוק בהדברה תברואית

מה חדש - כללי

1. בעלי תפקידים חדשים

2. קביעת רשימה של מזיקים תברואיים

3. הטלת חובה על מזמין עבודת הדברה

מדינת ישראל

המשרד להגנת הסביבה

חוק הסדרת העיסוק בהדברה תברואית

מה חדש – רישוי והכשרה

1. חובת רישיון לכל מי שעוסק בהדברה

2. סוגי רישיונות חדשים

3. חובת הכשרה וניסיון

מדינת ישראל

המשרד להגנת הסביבה

חוק הסדרת העיסוק בהדברה תברואית

מה חדש – חובות ואמות מידה מקצועיות

1. עקרונות למניעה ולשימוש הדרגתי

2. חובות ואיסורים שיחולו על מדביר

3. הטלת אחריות על "מפעיל"

4. חובת השתתפות בהשתלמויות

מדינת ישראל

המשרד להגנת הסביבה

חוק הסדרת העיסוק בהדברה תברואית

מה חדש – פיקוח ואכיפה

1. ממוני הגנת הסביבה

2. עבירות פליליות ועיצומים כספיים

מה חדש – פיקוח ואכיפה

ביצוע הפרה או עבירה

טיפול ע"י הרשם,
בהתייעצות עם
הוועדה המייעצת

הטלת עיצום
כספי \ הגשת
כתב אישום

מדינת ישראל

המשרד להגנת הסביבה

חוק הסדרת העיסוק בהדברה תברואית

2. הוראות המעבר והסדרים הדרגתיים

מה קורה עם בעלי
היתרי הדברה קיימים?

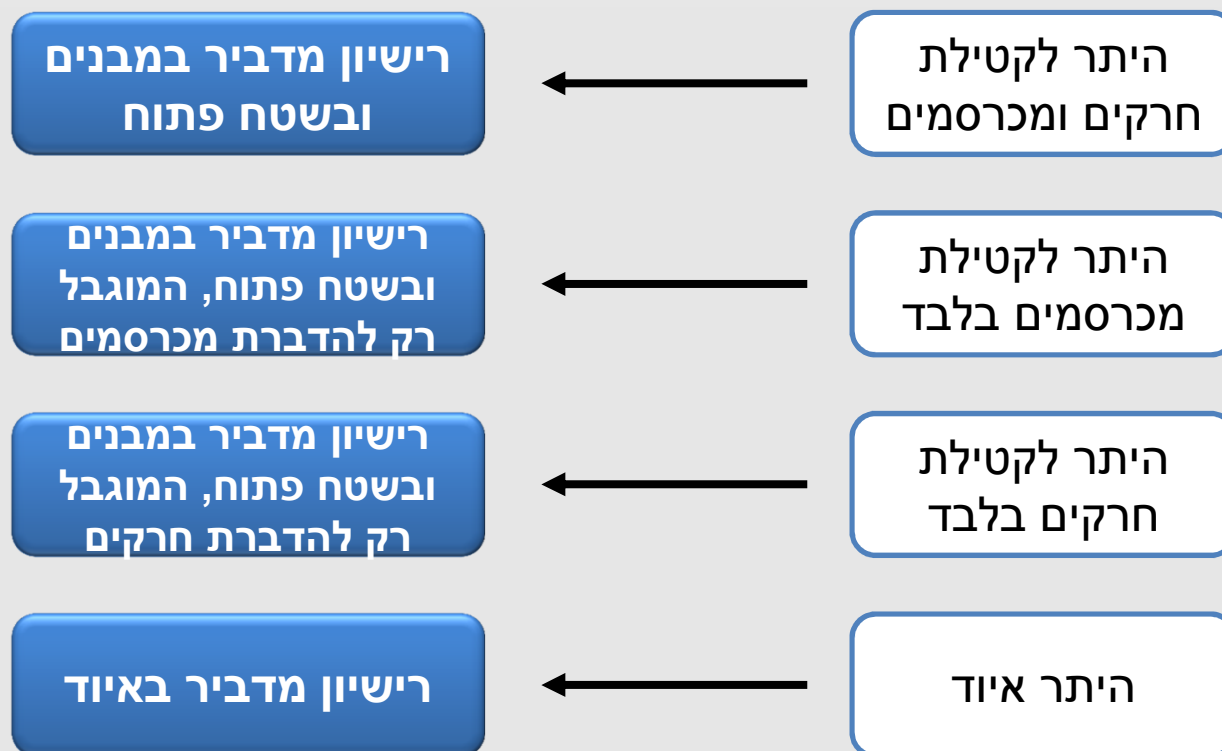
מדינת ישראל

המשרד להגנת הסביבה

חוק הסדרת העיסוק בהדברה תברואית

"מי שערב יום התחילה היה בידו היתר לפי תקנות הדברת מזיקים כמפורט.. להלן, יראו אותו כמי שיש בידו רישיון מדביר המנוי לצד אותו היתר, עד תום תקופת ההיתר שבידו או עד תום שלוש שנים מיום התחילה, לפי המאוחר, אלא אם כן הרישיון בוטל או הותלה קודם לכן.."

מדינת ישראל

המשרד להגנת הסביבה

חוק הסדרת העיסוק בהדברה תברואית

2. הוראות המעבר והסדרים הדרגתיים העסקת עובדי הדברה

מדינת ישראל

המשרד להגנת הסביבה

חוק הסדרת העיסוק בהדברה תברואית

העסקת עובדי הדברה

החל מיום התחילה אסור להעסיק עובדי הדברה

חריגים:

1. מי שהיה עובד הדברה ערב תחילת החוק –

למשך שלוש שנים מיום התחילה

2. מי שקיבל היתר מיוחד

מדינת ישראל

המשרד להגנת הסביבה

חוק הסדרת העיסוק בהדברה תברואית

2. הוראות המעבר והסדרים הדרגתיים

הכשרה ומבחנים

מדינת ישראל

המשרד להגנת הסביבה

חוק הסדרת העיסוק בהדברה תברואית

תודה רבה.

מדינת ישראל

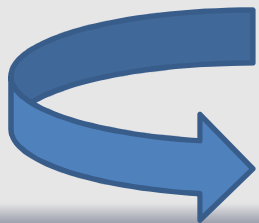
המשרד להגנת הסביבה

חוק הסדרת העיסוק בהדברה תברואית

מפעיל -

"מי שמפעיל, דרך קבע, אדם אחר
בביצוע הדברה, בין שהמפעיל הוא
מדביר ובין שאינו מדביר, ובכלל זה
מי שהוא בעלים או מנהל של עסק
המציע לציבור שירותי הדברה"

מדינת ישראל

המשרד להגנת הסביבה

חוק הסדרת העיסוק בהדברה תברואית

מה נחשב לעיסוק בהדברה?

כל אחד מאלה, בין שהוא נעשה בתמורה ובין שלא בתמורה:

(1) ביצוע הדברה דרך עיסוק, לרבות באמצעות תכשיר

הדברה המיועד לפי דין לשימוש הציבור הרחב;

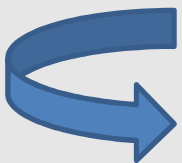
(2) ביצוע הדברה בתכשיר הדברה שאינו מיועד לפי דין

לשימוש הציבור הרחב, אף אם הוא נעשה באופן אקראי;

(3) ביצוע פעולות מניעה או שימוש באמצעי טיפול שיקבע

השר בתקנות.

(הדברה – "שימוש באמצעים כימיים להשמדה, לעיכוב התפתחות, לדחייה, להרחקה או לצמצום אוכלוסייה של מזיקים")

מדינת ישראל

המשרד להגנת הסביבה

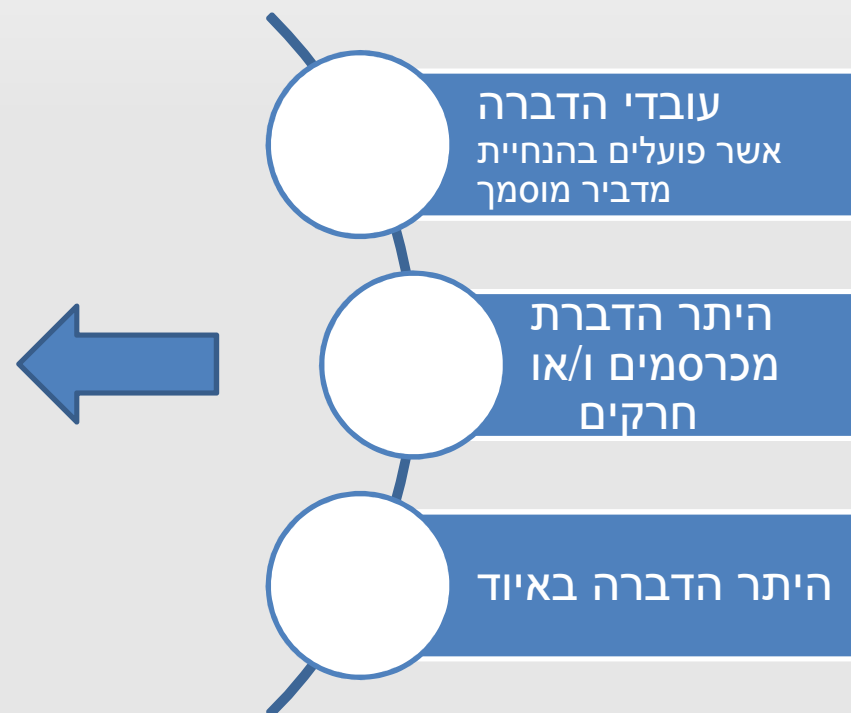
חוק הסדרת העיסוק בהדברה תברואית

סוגי הרישיונות

המצב לפי החוק החדש

המצב הישן לפי התקנות

מדינת ישראל

המשרד להגנת הסביבה

חוק הסדרת העיסוק בהדברה תברואית

- **מדביר בדירות –**

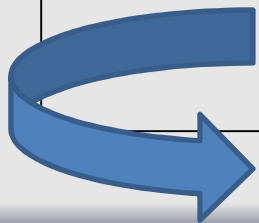
רישיון לבצע הדברה בדירה המשמשת למגורים או משרד ששטחו אינו עולה על 500 מ"ר, לרבות חצרים הצמודים להם, וברכוש משותף בבניין שיש בו לכל היותר 16 דירות או משרדים כאמור, ולמעט – הדברה באיוד; הדברה במוצרים מעובדים, לרבות במוצרי מזון מעובדים; הדברת מזיקים המפורטים בתוספת השנייה לחוק (כיום: דבורת הדבש, טרמיטים, פשפש המיטה ותהלוכן האורן)

- **מדביר במבנים ובשטח פתוח –**

רישיון לבצע כל הדברה, למעט הדברה באיוד

- **מדביר באיוד –**

רישיון לבצע כל הדברה

מדינת ישראל

המשרד להגנת הסביבה

חוק הסדרת העיסוק בהדברה תברואית

בעלי תפקידים חדשים

1. הרשם וממלא מקומו

2. המנהל

3. ממוני הגנת הסביבה

4. הוועדה המייעצת

מדינת ישראל

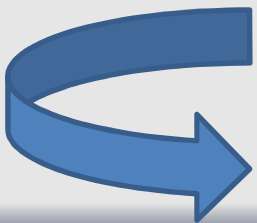
המשרד להגנת הסביבה

חוק הסדרת העיסוק בהדברה תברואית

חברי הוועדה המייעצת:

- שני עובדי המשרד, כאשר אחד מהם היו"ר
- עובד משרד הבריאות
- עובד משרד הכלכלה
- נציג ציבור בעל מומחיות בהדברה, שאינו מדביר
- שני משקיפים, שאחד מהם יכול שיהיה מדביר

מדינת ישראל

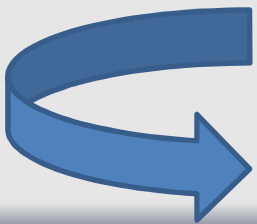
המשרד להגנת הסביבה

חוק הסדרת העיסוק בהדברה תברואית

עקרונות למניעה ולשימוש הדרגתי - דוגמאות

- איסור על ביצוע הדברה אם אין חשש למפגע או למטרד המצדיק זאת.
- חובה לבחון האם ניתן להשתמש באמצעי מניעה וטיפול, במקום לבצע הדברה.
אם נמצא שניתן, חובה ליידע את מזמין ההדברה על כך, ואסור לבצע את ההדברה.
אלא אם לא ניתן, בנסיבות העניין, לנקוט באותם פעולות או אמצעים.

מדינת ישראל

המשרד להגנת הסביבה

חוק הסדרת העיסוק בהדברה תברואית

חובות ואיסורים שיחולו על מדביר – דוגמאות

- לשאת את הרישיון בעת ביצוע ההדברה, ולהציגו למזמין ההדברה, לפי דרישתו;
- למסור למזמין ההדברה לפני ביצועה מידע לעניין טיבה של ההדברה, ובכלל זה שם תכשיר ההדברה שנעשה בו שימוש, הסיכונים הכרוכים בהדברה, יעילותה והפעולות הנדרשות טרם ביצועה, במהלכה ובסיומה, בין השאר לפי ההוראות הקבועות בתווית התכשיר;
- לא לבצע הדברה אלא בתכשיר הדברה רשום, ובהתאם למטרות השימוש ולהוראות הקבועות בתווית התכשיר;
- לנקוט את כל האמצעים הדרושים למניעת פגיעה באדם ובסביבה, ובכלל זה בסביבה טבעית, במגוון הביולוגי, בבעלי חיים אחרים ובצומח, לרבות בערך טבע מוגן ובחיית בר מוגנת, טרם ביצוע ההדברה, במהלכה ובסיומה;

מדינת ישראל

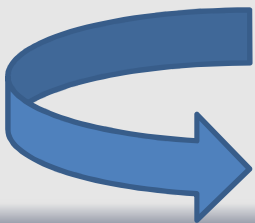
המשרד להגנת הסביבה

חוק הסדרת העיסוק בהדברה תברואית

חובות ואיסורים שיחולו על מדביר – דוגמאות

- לעשות שימוש באמצעים המתאימים ביותר להצלחת ההדברה, אשר פגיעתם באדם, בבעלי חיים אחרים ובסביבה קטנה ככל האפשר ואשר אין בהם כדי לגרום סבל מיותר למזיקים;
- לא לבצע הדברה בתחום גן לאומי או שמורת טבע בלא היתר לכך מאת מנהל הרשות לשמירת הטבע והגנים הלאומיים, לפי חוק גנים לאומיים;
- לאחר ביצוע ההדברה, לבדוק נוכחות מזיקים ואת הצלחת פעולת ההדברה, בין השאר באמצעות ניטור אם נדרש, ולבצע ככל הנדרש פעולות נוספות להשלמת ההדברה;
- לתעד את הפעולות שביצע טרם ביצוע ההדברה במהלכה ובסיומה, ובכלל זה את פעולות הניטור, למסור העתק מהתיעוד למזמין ההדברה ולשמור את התיעוד.

מדינת ישראל

המשרד להגנת הסביבה

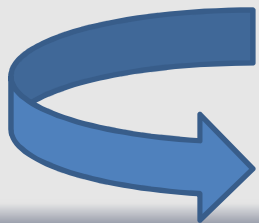

חוק הסדרת העיסוק בהדברה תברואית

חובות של מזמין הדברה

"מי שהזמין הדברה במקום שהוא בעליו, מחזיק בו או שהוא אחראי להזמנת פעולות הדברה באותו מקום מכוח תפקידו או לפי דין, ידרוש ממבצע ההדברה להציג לפניו, טרם ביצוע ההדברה, את רישיונו, ולא יקבל שירות ממי שלא הציג לפניו רישיון כאמור;"

הוראות הסעיף יחולו על הדברה במקום בו רשאי להדביר מדביר בדירות.

תודה!

לפרטים

שגיא גבריאלי

050-6233-483

sagig@sviva.gov.il